

ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมนุษย์สัมพันธ์

ดร.อุษณีย์ เจริญพิพัฒน์ผล
อาจารย์มานิช พรหมปัญญา
อาจารย์ วิจิตรา จามจรี

(100-104 Human Relations and Personality Development)

Version :1:2553

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป >> <http://itschool.siam.edu>

บทที่ 1 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์

Human Relations → Meaning...?

- เอาไปใช้กับผู้อื่นว่าจะวางตัว วางใจกับคนอื่นอย่างไร
- คนอื่นคิดอย่างไรกับเรา
- เขาคิดเช่นเดียวกับเราหรือเปล่า
- ทำอย่างไรเขาจึงจะรักเรา
- ทำอย่างไรจึงจะครองใจเขาได้

ทำอย่างไรเราถึงจะหยั่งรู้จิตใจคนอื่นได้ เพราะจิตใจมนุษย์ยากแท้หยั่งถึง

Human Relations is the science of art to get along with people

ศิลปะในการคบกับคนอื่น

1.1 ความหมายของมนุษยสัมพันธ์

- มนุษย์ (Human) หมายถึง ผู้มีจิตใจสูง
- สัมพันธ์ (Relation) หมายถึง การร่วมกัน การเกี่ยวพันหรือการติดต่อกัน
- มนุษยสัมพันธ์ (Human Relations) หมายถึง การอยู่ร่วมกันของผู้มีจิตใจสูง

โดยสรุป มนุษยสัมพันธ์ หมายถึง ศิลปะการชนะใจคนเพื่อการอยู่ร่วมกัน อย่างเป็นสุข ทำงานร่วมกันได้ดี โดยทุกคนได้รับความพอใจ ทางเศรษฐกิจ จิตใจและสังคม

ความหมายของนักวิชาการ

Dale Carnegie → How to win friend
= วิธีชนะมิตร

- การชนะใจ หมายความว่า
- ให้เขายอมรับนับถือเรา
- เกิดศรัทธา เชื่อถือ เลื่อมใส
- ยอมรับและทำตามเราด้วยความเต็มใจอย่างแท้จริง

Keith Davis → Human Behavior at work

- วิธีทำงานที่ทำให้บุคคลทำงานร่วมกันได้ดี
- มนุษย์มีความแตกต่างกัน (Individual difference)
- ในทุกส่วนบุคคลถือเป็นทั้งหมดขององค์การ (A whole persons)
- ความต้องการทางพฤติกรรมเกิดจากแรงจูงใจ (Motivation)
- มนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรี (Human dignity)

1.2 จุดมุ่งหมายของมนุษยสัมพันธ์

1. เพื่อให้รู้จักและเข้าใจตนเอง
2. เพื่อให้รู้จักและเข้าใจผู้อื่น
3. เพื่อให้เกิดความรักใคร่เชื่อถือ ศรัทธา และไว้วางใจจากผู้อื่น
4. เพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานไปสู่เป้าหมาย
5. เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งในการทำงานและการอยู่ร่วมกัน
6. เพื่อให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุขและสังคมมีประสิทธิภาพ

1.3 ความสำคัญของมนุษยสัมพันธ์

- ความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตในสังคม
- ความสำคัญต่อการบริหารงาน
- ความสำคัญต่อในด้านเศรษฐกิจและธุรกิจ
- ความสำคัญในด้านการเมือง

1.4 ปรัชญาพื้นฐานมนุษยสัมพันธ์

- มนุษย์ทุกคนมีศักดิ์ศรี
- มนุษย์ทุกคนต้องการการการจูงใจ

1.5 ลักษณะทั่วไปของมนุษยสัมพันธ์

- มุ่งที่ตัวบุคคล
- เป็นความสัมพันธ์ที่จัดเป็นระเบียบ
- กิจกรรมของมนุษยสัมพันธ์คือ การจูงใจคน
- แสดงความสัมพันธ์อย่างบริสุทธิ์ใจ จริงใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน

1.6 องค์ประกอบของมนุษยสัมพันธ์

- **ต้องมีความเข้าใจตนเอง**

หมายถึง ความเข้าใจในความต้องการของตนเอง การรู้จักจุดเด่น-จุดด้อยของตนเอง การยอมรับ ปรับปรุงและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

- **ต้องมีความเข้าใจผู้อื่น**

หมายถึง การที่เราเข้าใจ/รู้ ถึงความต้องการหรือปัญหาของผู้อื่น เข้าใจในธรรมชาติของคน รวมทั้งบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลนั้นๆ

- **ต้องยอมรับความแตกต่างของบุคคล**

ยอมรับว่าแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกนึกคิด จิตใจ ความสามารถ และประสบการณ์ในชีวิตแตกต่างกัน ดังนั้นพฤติกรรม/การแสดงออก เพื่อโต้ตอบสังคมย่อมไม่เหมือนกัน ความขัดแย้งทางความคิดย่อมเกิดขึ้นได้เสมอ

1.7 การเสริมสร้างบุคลิกอุปนิสัย (Character Building)

ความสำคัญของ character

- **Character is destiny** (บุคลิกอุปนิสัยคือชะตากรรม)

- การสร้าง Character ที่เหมาะสมคือการสร้างกระบวนการอันเอื้อต่อการประสบความสำเร็จในชีวิต

7 Habits by Stephen R. Covey

1. Be Proactive

5. Seek First to Understand, Then to be Understood

2. Begin with the End

6. Synergize

3. Put First things First

7. Sharpen the Saw

4. Think Win/Win

กิจกรรมที่ 1 เพื่อนใหม่

จุดมุ่งหมาย

- เพื่อให้รู้จักเพื่อนใหม่
- เพื่อฝึกการสร้างความประทับใจ

วิธีการการดำเนินกิจกรรม

- แจกแบบกิจกรรมเพื่อนใหม่ให้สมาชิกทุกคน คนละ 1 ชุด
- ให้ดำเนินกิจกรรมตามกติกา ดังนี้
 - ให้เวลาไม่เกิน 10 นาที ที่จะสัมภาษณ์เพื่อนใหม่จำนวน 10 คน ในประเด็นต่าง ๆ 6 รายการ และตอบ 2 บรรทัดสุดท้ายด้วย
 - เมื่อสัมภาษณ์เสร็จครบทั้ง 10 คน เต็มทุกช่องแล้วโปรดนำส่งอาจารย์
 - ผู้ส่งก่อนเป็นคนแรก จะเป็นผู้ชนะในกิจกรรมนี้

- อาจารย์จะเป็นผู้พิจารณาคำสนทนาที่สร้างความประทับใจมากที่สุด

บรรณานุกรมการอ้างอิง

- ระเบียบการศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม คู่มือนักศึกษา และหลักสูตร 2553-2554, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสยาม, 2553.
- สมพร สุทัศนีย์, ม.ร.ว, มนุษยสัมพันธ์, พิมพ์ครั้งที่ 6 ฉบับปรับปรุงแก้ไข, กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.2544.
- เอกสารการสอนชุดวิชา ประสบการณ์วิชาชีพการโรงแรมและภัตตาคาร หน่วยที่ 8-15 พิมพ์ครั้งที่ 3, นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2552.
- เอกสารการสอนชุดวิชา จิตวิทยาทั่วไป หน่วยที่ 1-7, พิมพ์ครั้งที่ 20, นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2550.

คำถามท้ายบทที่ 1 (เขียนด้วยลายมือเท่านั้น)

- จงยกตัวอย่างพฤติกรรมของนักแสดงที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและไม่ดี พร้อมอธิบายพฤติกรรมเหล่านั้นอย่างน้อย 1 คน มาพอสังเขป (ตัวอย่างละ 5 บรรทัด)
- ในทัศนะของนักศึกษาจะมีวิธีการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนใหม่ได้ด้วยวิธีการใดบ้าง (อธิบายอย่างน้อย 5 บรรทัด)
- ให้นักศึกษาอธิบายประโยคที่ว่า “มนุษยสัมพันธ์ช่วยให้ตนเองมีความสุข ผู้อื่นมีความสุข และสังคมมีประสิทธิภาพ” หมายความว่าอย่างไร (อธิบายอย่างน้อย 5 บรรทัด)
- จากโจทย์คำถามข้อที่ 3 จงยกตัวอย่างให้สอดคล้องกับประโยคดังกล่าว มาอย่างน้อย 5 พฤติกรรมตัวอย่าง
- มนุษยสัมพันธ์มีบทบาทและการส่งเสริมให้เกิดความกลมเกลียวกันในสังคมไทยปัจจุบันอย่างไร (อธิบายอย่างน้อย 5 บรรทัด)